

Az erdőművelés témája az Akadémián

2003 folyamán két alkalommal hívta össze az MTA Erdészeti Bizottsága az ország kiváló erdőművelőit a témakört érintő problémák megvitatására és a 2004-ben tervezett nemzetközi erdőművelési konferencia előkészítésére. A 2003. november 6-án tartott „Erdőművelés a XXI. században” című szakmai kerekasztal tárgyalás eredményeként a következő témakörökben folyt vita és alakult ki állásfoglalás:

- az erdőgazdálkodás célja
- finanszírozási javaslatok
- a vadászat jövőképe
- magánerdő-gazdálkodás esélyei
- a kutatással és oktatással szemben megfogalmazott követelmények
- az erdészeti szakigazgatás korszerűsítése
- PR tevékenység

Az erdőgazdálkodás célja:
Hosszú távon vagyongerdekelt, többcélú, készletgondozó természetközeli erdőgazdálkodás folyamatos erdőborítás fenntartásával, melynek terméke a kiváló minőségű erdő, piacképes faanyag és a hasznosítható vadállomány.

Finanszírozási javaslatok :
– A jórészt mesterséges felújításokra alapozott, ma már korszerűtlen finanszírozás helyett egy megalapozott ökonómiai háttérrel jelentő rendszer bevezetése, figyelembe véve a tulajdonosi háttérrel is. A szektorsemleges járulékképzés és támogatás sérti a tulajdonosi jogokat és érdekeket.

– A természetközeli erdőkben fokozatos felújító vágások és, folyamatos erdőborítást biztosító üzemmód esetén a járulérendszer alkalmazásától indokolt eltekinteni..

– A természetközeli erdők külön elbírálást érdemelnek akár vágásos üzemmódban fokozatos felújítóvágással, akár folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódban kezelik őket. A járulékfizetés és a felújítási támogatás rendszeréből teljesen kivezetendő. Ennek alkalmazása amúgy is nehézkes a vágásos üzemmódban, a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmód esetén pedig csaknem lehetetlen.

Ezen típusú erdőállomány-gazdálkodás esetén az erdőt mint ökológiai rendszert magas szakmai szinten gon-

dozzuk, és olyan többletértéket óvunk meg, illetve hozunk létre, mely a társadalmat is gazdagítja. Indokolt az így kezelt természetközeli erdőállományok felújítását és fenntartását költségvetési keretből a társadalmi érdek miatt külön támogatni.

– A véghasználati előírások a gazdálkodók üzemterveiben lehetőségek. Amennyiben ezt megteszi valaki, akkor az adott véghasználat hozamából újítsa fel az erdőt. Az állam viszont ne vonja el tőle az ehhez szükséges forrásokat.

A vadászat jövőképe

A vadászat jövőképét az élőhelyi egyensúlyt biztosító vadállományi létszám adja. Az élőhely pontosan mutatja a vadsűrűséget, tehát nem számolni kell, hanem az elviselhető vadlétszámot fenntartani. (Ennek feltétele a jogszabály-módosítás a vadászterület és a vadászati jog tényleges gyakorlása vonatkozásában.)

A magánerdő-gazdálkodás esélyei

A magánerdő esetében a korszerű ökológiai szemléletű erdőművelés érdekében a legfontosabb megoldandó feladatok a következők:

a) korszerű erdőszemlélet kialakítása, az erdőtulajdonos az erdőgazdálkodó és az állampolgár vonatkozásában egyaránt.

b) A magánerdő-gazdálkodás jövedelmezősége érdekében a közgazdasági jogi szabályrendszer korszerűsítése, ágazati sajátosságok figyelembevételével.

c) Az erdőtulajdonnal való rendelkezési jog EU komform érvényesítése.

d) Az erdővagyon mint magánvagyon védelme és vagyonbiztonságának fenntartása.

e) A rendezetlen sorsú, jogilag működésképtelen erdők területének csökkentése és a birtokstruktúra javítása.

f) Szolgáltató magánerdészetek (integráció) kialakításának, működésének segítése, anyagi támogatása.

A kutatással és oktatással kapcsolatos követelmények

– Sürgős feladat az erdőművelési kutatások fejlesztése.

– Az egyetemi oktatás terén nem hátrány a sokszínűség, de az alapokkal, az erdei életközösség legkorszerűbb szellemű, a társadalom igényeit is kielégítő

kezelésével tisztában kell lennie minden mérnöknek. Vallhat más nézetet, de azzal ne ossza meg a szakmáról kialakított képet.

Az erdészeti szakigazgatás korszerűsítése:

Az erdészeti szakigazgatás korszerűsítése terén a gazdálkodók és a természetvédelem közös igénye a vágásos üzemmódban kezelt, egykorú, többszáz hektár területű erdőtömbök új tervezési és felügyeleti szemlélete. Ezalatt értendő az alábbi szakmai elv: ahol az állománytípusok alapján a szálalóvágás vagy szálaló üzemmód alkalmazható, ott legyen meg a lehetősége a szakigazgatásnak ezt is érvényesíteni.

Ennek tükröződnie kell az üzemtervekben és működnie kell a gyakorlatban. Tehát ebben a szellemben folyik a tervezés, és a felügyelet ezt segítően támogatja és ellenőrzi.

A PR tevékenység jelentősége és szerepe:

Az erdészeti ágazat leggyengébb területe. Valamennyi ágazati képviselő által vállalható cél kitűzését követően mindenkinek részt kell vállalnia benne. Kiemelt szerepet kell kapjanak: Erdészeti Hivatal (mint az ágazat szakmai felügyeleti szerve) a végre megnevezett tulajdonos, továbbá azon külső, az ágazat népszerűsítésében tenni akaró intézmények, amelyek véleményére számítunk.

dr. Péti Miklós
dr. Papp Tivadar

Erdőültetvények telepítése a trópusi országokban

Az erdőterületek rohamos csökkenése a trópusokon végre kikényszerítette az erdőültetvények nagyarányú telepítését. Brazília a múlt század 90-es éveiben évente 4–500 000 ha erdőt telepít, a Fülöp-szigetek évente 50 000 ha-t szándékozik ültetni. Legnagyobb mértékű az erdőültetés Kínában (évente 1,0–5,0 millió ha). Utóbbi sűrűségi az évente jelentkező óriási eróziós kártétel és a kivédhetetlen árvizek veszélye.

Ref.: **Dr. Szodfridt István**